

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Cikksorozat: Magyar volt vagy szlovák? Tuka Béla

A nemzeti hovatartozás fogalma térben és időben változik. [...] Vojtech Tuka, magyarosan Tuka Béla (1880–1946) a szlovák–magyar közös történelem egyik legkülönösebb életútját járta be. A magazinunkban taglalt más személyiségekkel ellentétben az ő esetében egyáltalán nem mondható el, hogy bármelyik nemzet igyekezne kisajátítani magának az alakját. [...] Tukának, aki ekkor már parlamenti képviselő volt, [...] a Szlovák című pártlapban jelent meg 1928. január 1-jén A turócszentmártoni deklaráció tizedik évében című írása. A szerző ebben azt állította, hogy az 1918. október 30-án kiadott deklaráció tartalmazott egy titkos záradékot, miszerint Szlovákia csak tíz évre csatlakozott az újonnan létrejövő államhoz...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Beszélgetés: Kovács Ákos, a Szaval a jó öreg csallóközi alkotója

A csallóközi nyelvjárást akarja népszerűsíteni, de közben a társadalmi felelősségvállalás elől sem tér ki. Tekács Ervin, Jakubík Jolán és a többiek megszólaltak, amikor a Covid elleni oltás volt napirenden, és a választási kampányban is elmondják a véleményüket. Kovács Ákos podcastsorozata, a Klikkout portálon futó Szaval a jó öreg csallóközi új dimenzióba helyezte a csallóközi nyelvjárást – ma már akár több milliós hallgatottságot is elér egy-egy résszel, és újabban stand up formátummal is jelentkezett. [...] Öt évig tanítottam gyerekeket angolra, 400–500 gyerekkel voltam kapcsolatban. A dunaszerdahelyi gyerekek 90 százaléka ugyanazt a magyart beszéli, mint egy budapesti gyerek. Amikor még mi jártunk suliba, az ment, hogy aggyá kík örökírót – és ilyenek már nincsenek...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Felmondott Rácz Noémi kassai múzeumigazgató

A kassai Löffler Béla Múzeum és Kortárs Galéria fennállásának 30. évfordulóját ünnepli idén. [...] A problémákat a saját elhatározásából távozó Rácz Noémi igazgató felmondása hozta a felszínre. A távozó igazgató a fenntartó Kassa-Óváros városrészrel való rossz együttműködésről, az épület leromlott állapotáról és a javításra szánt pénzeszközök hiányáról beszél. Emellett felhívja a figyelmet arra, hogy a városrész képviselői beavatkoznak az intézmény programjába. [...] A művészeti közeg kritikusan szemléli az igazgató távozását, mivel úgy látják, hogy az ő vezetése alatt az intézmény éveken át tartó stagnálás után ismét fejlődésnek indult, [...] újraindult a 2008-óta inaktív galériatanács működése, [...] és a múzeum a kassai kortárs művészekre, az idősebb generációra, de a magyar közösségre is odafigyelt, amelyhez Löfflerék is tartoztak...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Csütörtökön rajtol a 3. Nagy Ipoly-takarítás

Csütörtökön immár harmadik alkalommal indul útjára a Nagy Ipoly-takarítás. Mint az augusztus 9-ei Balassagyarmaton tartott sajtótájékoztatón is elhangzott: a környezettudatosság, az önkéntesség és az összetartozás jellemzi a három napon át tartó akciót. [...] Csach Gábor, Balassagyarmat polgármestere kifejtette több tucat egyesület, harminchárom felvidéki és tizenhárom magyarországi település csatlakozott az idei akcióhoz...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Kritika: Az érsekújvári múzeumban nem sokat törődnek a történelmi hitelességgel

Nem lett volna könnyű dolguk a törököknek 1663 nyarán, ha az érsekújvári Thain János Múzeum történészeinek és muzeológusainak jelenkori útmutatása lett volna érvényben az ő idejükben, ha ennek alapján akartak volna tájékozódni Érsekújvár és Párkány környékén. [...] „Ezért Forgáč úgy döntött, hogy Párkánynál (Štúrovo) megtámadja a már átkelt török seregrészt. Csatlakozott hozzá a pozsonyi (Bratislava) és nyitrai (Nitra) nemesek serege, valamint Illésházi György (Juraj Illésházi!) csapatai is. [...] A múzeum a közelmúltban, az előző igazgatóság alatt példát mutatott nemcsak kétnyelvűségéből [...] Ma már a honlapja csak szlovák nyelven nyújt tájékoztatást...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Ipolybalogon megtartották a Szent Korona Ünnepet

A hétfői kedvezőtlen időjárás kissé átformálta ugyan az ipolybalogi Szent Korona Ünnepet, ám az Ipoly mentiek legjelentősebb szakrális alkalmán így is nagyon sokan vettek részt. A községben immár 19. alkalommal megtartott ünnepség a tavaly felavatott

Esterházy János-szobor megkoszorúzásával kezdődött. Az ünnepi szentmise főcelebránsa Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek volt. [...] Az ünnepi szentmise után Csókay András idegsebész osztotta meg gondolatait. Beszédében a tudomány és a hit összefüggéseire összpontosított. [...] Szent Korona Emlékérem átadására is sor került. Az Ipolybalogi Plébániahivatal és Ipolybalog község 2023-ban Méry Margit néprajzkutatónak adományozta az emlékérmét...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Novák Katalin aláírta Fegyir Sándor befogadó nyilatkozatát

A köztársasági elnök kedden aláírta az új ukrán budapesti nagykövet, Fegyir Sándor agrémentjét – értesült az atv.hu a Sándor-palotához közel álló diplomáciai forrásból. Fegyir Sándor, a kárpátaljai önkéntes katona, az Ungvári Nemzeti Egyetem volt tanára márciusban erősítette meg a hvg.hunak, hogy ő lehet Ukrajna budapesti nagykövete. [...] Minden esetben az államfő hozzájárulása – befogadó nyilatkozata – kell ahhoz, hogy egy külföldről érkező diplomata elkezdhesse a munkáját. [...] A több mint tizenhat hónapja az ukrán hadsereg kötelékében szolgáló Fegyir Sándor részére az Arany Kereszt kitüntetés adományozta Valerij Zaluzsnij, az ukrán hadsereg főparancsnoka...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Kárpátalján további 79 szovjet emlékmű lebontását tervezik

A statisztikák szerint Kárpátalja élen jár az „orosztalanításban” – írja a Szuszpilne.media hírportál. A régióban az orosz-ukrán háború kezdete, vagyis 2022. február 24-e óta mostanáig 120 a szovjet uralomhoz köthető emlékművet (mellszobrot, emléktáblát, sarló-kalapácsot és vörös csillagot) távolítottak el. A közeljövőben további 79 szovjet emlékmű lebontását tervezik Kárpátalján...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Zajlik a Kárpátaljai Nyári Kölcsey Pedagógusakadémia

A Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség (KMPSZ) huszonkettedik alkalommal szervezi meg augusztus 7–11. között a Kárpátaljai Nyári Kölcsey Pedagógusakadémiát, melynek ezúttal is a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola (II. RF KMF) ad otthont. Köszöntőjében Orosz Ildikó, a KMPSZ és a II. RF KMF elnöke hangsúlyozta: [...] a nyári akadémián teljesített 30 óra beszámít a pedagógusok számára ötévente kötelező 150 órás továbbképzésbe. [...] A megnyitót követően A kisebbségi nyelvek, mint biztonságpolitikai kihívás Oroszország Ukrajna elleni háborúja tükrében címmel tartott előadást Csernicskó István II. RF KMF rektora, az MTA külső tagja...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Huszonöt éves az Abacus Matematikatábor

Huszonötödik alkalommal szervezték meg az Abacus Matematikatábort július 31. és augusztus 4. között. A Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség (KMPSZ) tantárgyi táborába idén is közel ötven kárpátaljai fiatal jelentkezett. [...] Örömmel tölt el minket az is, hogy a táborba Ungvártól Aknaszlatináig, gyakorlatilag az egész megyéből vannak jelentkezők. A táborunkban minden évben főként a matematika körül forog minden, igyekszünk olyan matematikai foglalkozásokat tartani, amelyek túlmutatnak az iskolai tananyagon. Az előadások mindig kötődnek az adott év jellegzetes eseményeihez: az idén Csontváry Kosztka Tivadarhoz, a Lumiere-testvérekhez, valamint 175 évvel ezelőtt indult el az első távírógép, mondta Kulin Judit, a tábor vezetője...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Videó: Új szakot indít a Pécsi Tudományegyetem Zomborban

Új szakot indít Zomborban a Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kara. Az eddigi felsőfokú szintű ápolói képzés mellett gyógytornász szakot is nyitnak. Mindkét szakra 30-30 jelentkezőt várnak, jelentkezni augusztus 18-áig lehet, és az idei évtől már nem feltétel a magyarországi emelt szintű érettségi vizsga sem. [...] Ágoston István a PTE ETK egyetemi docense, oktatási dékán helyettes, elmondta: A gyógytornász szakirány Magyarország legnépszerűbb képzése az egészségügyi képzések közül, és abban bízunk, hogy ez a népszerűség a határainkon túl is működőképes lesz, és lesz egy hallgatóvonzó képessége...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Bemutatták a Zentai Művésztelep 70. éves fennállása alkalmából megjelentetett kiadványt

Elkezdődött az idei, sorrendben 71. Zentai Művésztelep, amely keretében bemutatták a Zentai motívumok című kiadványt. [...] A szerda este, a Zentai Városi Múzeumban megtartott könyvbemutatón Szarka Mándity Krisztina művészettörténész, az MTA külső köztestületének tagja a kötet szerkesztője Kovacev Ninkov Olga művészettörténészt – szintén az MTA külső köztestületének tagját – a Zentai Művésztelep egykori vezetőjét és Beszedes Istvánt, a kötet grafikai szerkesztőjét faggatta egyrészt a kiadványról...”

Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Ábrahám Máté művész, tanár

Ábrahám Máté okleveles csellóművész a közönség már zongorázni is láthatta színpadon, a szabadkai Szent Teréz-székesegyházban szólóénekesként tevékenykedik, és kántorkodni is szokott. 2021 óta a Svetozar Marković Gimnázium zenetanára, pedagógiája újszerűen közelíti meg a zenekultúra elsajátítását és a fiatalok megszólítását. [...] Az anyaországi egyetemi tanulmányok után az a ritkább, ha valaki a hazatérés mellett dönt. Bennem mindig is volt honvágy. [...] Zenetanárként dolgozol. Az elsődleges cél nem az, hogy művészeket neveljünk, [...] mert aki gimnáziumba jár, az valószínűleg nem hegedűművésznek készül, vagy zenésznek. Nekem az a feladatom, hogy műértő közönséget neveljek...” Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

Szajkó István nyitott műterme várta a hétvégén a művészet kedvelőit Szabadkán

Szombaton és vasárnap Szajkó István, a kiváló festőművész nyitott műtermi napokat tartott a szabadkai otthonában. A rendhagyó kiállításon a látogatók megnézheték Szajkó István legújabb és legrégebb, 1970-ben készült alkotásait, de olyan régi képeket is, amelyeket még sosem láthatott a közönség...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Statisztika: Románia leglátogatottabb térségei

Vannak romániai vidékek, amelyek érdekelnek a külföldi turisták számára. [...] A bejártott helyeken – a főváros, tengerpart, a Brassó környéki hegyvidéken kívül – másra nem igazán vevők az országba érkező külföldi látogatók. Az Országos Statisztikai Intézet adatait megvizsgálva kiderül, Kolozsvár is jóval elmarad a három fő helyszín mögött, [...] és a székelyföldi turizmus [...] nem igazán tud remek eredményeket felmutatni. [...] Az Országos Statisztikai Intézet közölte: a kereskedelmi szálláshelyeken az első hat hónapban 16,6 százalékkal 11 millióra nőtt a vendégéjszakák száma a tavalyi év azonos időszakához mérten...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Ismeretlenek megrongálták az úzvölgyi haditemető információs tábláit

Rendőrségi panaszt tett hétfőn Borboly Csaba, Hargita megye tanácselnöke és Birtalan Sándor, Csíkszentmárton polgármestere, miután ismeretlenek megrongálták az úzvölgyi katonatemető információs tábláit...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Világszerte, így Romániában is csökken a dohányosok száma, azonban új veszélyforrás az e-cigaretta

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) friss jelentése szerint a Föld népességének körében 2007-től 2021-ig 22,8 százalékról 17 százalékra csökkent az aktív dohányosok száma. [...] Széman Péter nyugalmazott tüdőgyógyász főorvos, a szilágysomlyói tüdőgondozó volt osztályvezetője – jelenleg az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület (EMKE) elnöke – a Krónikának elmondta, hogy Romániában is érezhető az aktív dohányosok számának csökkenése, [...] a fiatal korosztályok körében azonban továbbra is magas. [...] Széles körben elterjedt tévhit, hogy az alternatív cigaretta nem veszélyes az emberi egészségre. A kutatások azonban ennek ellentmondanak! [...] A romániai helyzetről megkérdeztük Vass Levente marosvásárhelyi urológus főorvost, közegészségügyi és egészségügyi menedzsment szakorvost is. Vass Levente [...] elmondta a pozitív trend ellenére Románia továbbra is 10-15 éves lépéshátrányban van a nyugat-európai országokhoz képest...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Kutatás: A nők képzetesebbek, mégis a férfiaknak lejt a vállalkozói pálya

Az átlagember még mindig úgy gondol a vállalkozóra, hogy az gazdasági szakember vagy mérnök, és férfi. Jobban ad a férfi vezetőik szavára, holott a nők kimutathatóan képzetesebbek. [...] Sorozatunk első részében szociológusokkal beszélgetünk a nők irányította vállalkozásokról, a romániai vállalkozónők helyzetéről Geambaşu Réka szociológussal, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem oktatójával, valamint Gergely Orsolya szociológussal, az MTA külső köztestületének tagjával, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem oktatójával. [...] Gergely Orsolya, Geambaşu Rékával együtt 2018-ban újabb kutatást végeztek, a mintát ezúttal kiterjesztették Erdélyre és a román anyanyelvű lakosságra is. A 2018-as kutatás egyik online felmérése kifejezetten a vállalkozó

anyákra koncentrált. [...] A román állam egész egyszerűen egy mélységesen neoliberális állam. Regionálisan és európai szinten is él tanulónak számít abban, hogy mennyire megvágta a szociális kiadásait...” Forrás: Atlatszo.ro: [teljes cikk >](#)

Gyász hír: Kozma Zsolt teológiai professzor

Kozma Zsolt református lelképásztor, teológiai tanár életének 89. évében, 2023. augusztus 5-én hunyt el Kolozsváron. Munkásságát az egyházi és teológiai közélet számos elismerésben részesítette. Kozma Zsolt Árpáston született 1935-ben. [...] Teológusi munkássága idején 17 könyvet közölt nyomtatásban, s saját nyilvántartása szerint 1960 óta közel 300 tanulmánya és rövidebb írása jelent meg...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Recenzió: Sokszor nem halunk meg

Az 1940 és 1944 között ismét magyar fennhatóság alá került Észak-Erdély körülbelül százhatvanezer zsidó lakosát azokban a napokban szállítják el a gettókba Auschwitzba, amikor a kontinens nyugati végében éppen zajlik a szövetséges erők partraszállása. [...] Tompa Andrea regénye nem rekonstruálja ezt a korszakot, hanem beleköltözik. A regényben úgy sétálhatunk Kolozsvár utcáin 1944-ben, hogy az időbúrán nem keletkezik rés. Nem emlékezünk, hanem jelen vagyunk. Tompa nem a jelen jelenéből, hanem a múlt jelenéből nézve ír. Nem is visszatekint, hanem körbenéz...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Képzőművészeti tárlat nyílik Kolozsváron az Erdélyi Művészeti Központban őrzött Kántor Lajos-hagyatékából

In memoriam KÁNTOR Lajos címmel nyílik képzőművészeti kiállítás az augusztus 13. és 20. között szervezendő, 14. Kolozsvári Magyar Napok keretében. [...] A kiállítást augusztus 12.-én, szombaton 18 órakor Lucian Nastasă-Kovács, a Kolozsvári Művészeti Múzeum igazgatója és Bordás Beáta, az Erdélyi Művészeti Központ vezetője nyitják meg. A kiállítás anyagát Vécsei Nagy Zoltán művészettörténész, az Erdélyi Művészeti Központ előző vezetője válogatta. [...] Kántor Lajos irodalomtörténeti munkássága mellett a Korunk folyóirat szerkesztőjeként és a Korunk Galéria létrehozójaként (1973) alkotott kiemelkedőt az erdélyi magyar képzőművészet népszerűsítésének szempontjából...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)